

Unijne i krajowe finansowanie sieci Natura 2000 w okresie 2014 – 2020.

Doświadczenia organizacji pozarządowej.

dr Tomasz Wilk

Ogólnopolskie Towarzystwo
Ochrony Ptaków

- w skali roku 2-4 „duże” projekty (o budżecie > 1 mln zł) + kilka / kilkanaście mniejszych
- >90% środków OTOP z projektów zewnętrznych
- sporo wniosków, które nie dostały finansowania 😊

duże doświadczenie projektowe

Co robimy → co z tego wynika?

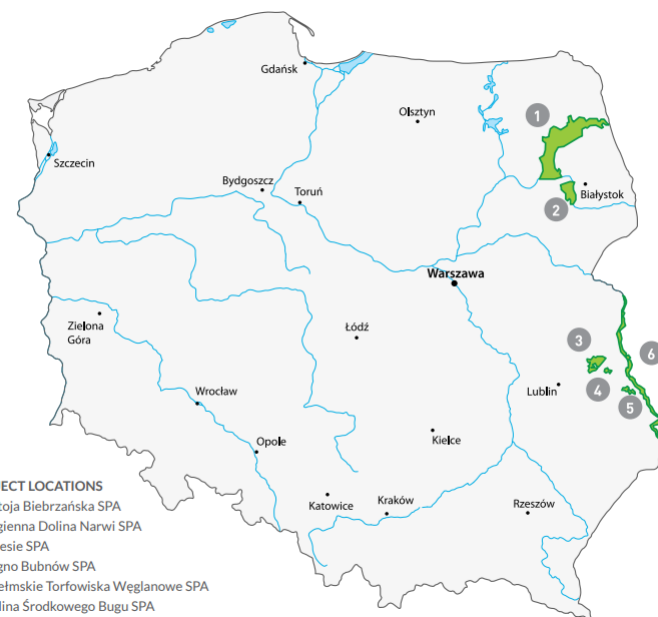
1. przykłady 3 projektów

2. nasze doświadczenia projektowe =
dobre i złe

3. wnioski / rekomendacje na
przyszłość

Projekt 1. Wodniczka i biomasa

- „Zarządzanie siedliskiem wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) poprzez wdrożenie zrównoważonych systemów zagospodarowania biomasy”
- LIFE+
- 6 obszarów Natura 2000

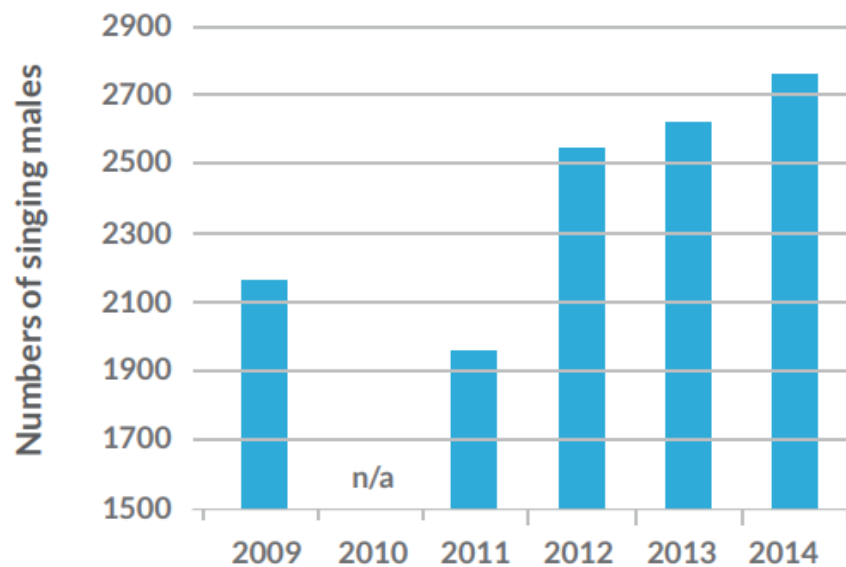
Projekt 1. LIFE+ Wodniczka i biomasa

- wykup gruntów i ich zarządzanie = 350 ha (oba projekty LIFE)
- odtworzenie siedlisk wodniczki = 1000 ha
- zarządzanie zgodne z wymogami gatunku = 5 500 ha
- budowa pelecarni (przetwarzanie biomasy)

Projekt 1. LIFE+ Wodniczka i biomasa

to działa...

Numbers of Aquatic Warbler singing males in all locations of the project.

Projekt 2. Ochrona ptaków Doliny Środkowej Wisły

- „Czynna ochrona zagrożonych gatunków awifauny wysp na obszarze OSOP Dolina Środkowej Wisły: kontynuacja”
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- obszar Natura 2000 „Dolina Środkowej Wisły”

Projekt 2. Ochrona ptaków Doliny Środkowej Wisły

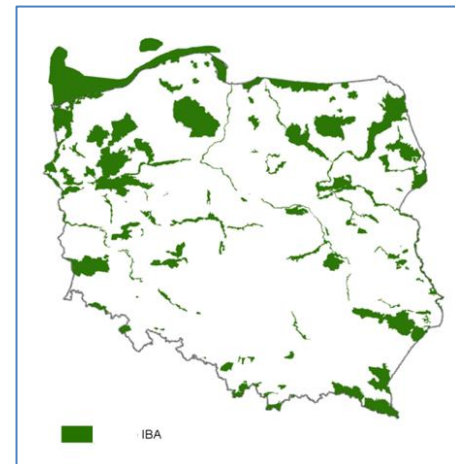
- na 12 kompleksach wysp (ponad 350 ha) odkrzaczanie i kontrolowany wypas,
- sztuczna inkubacja - > 400 lęgów, 4 gatunków
- >6 km ogrodzenia elektrycznego = zabezpieczenie kolonii lęgowych przed drapieżnymi ssakami

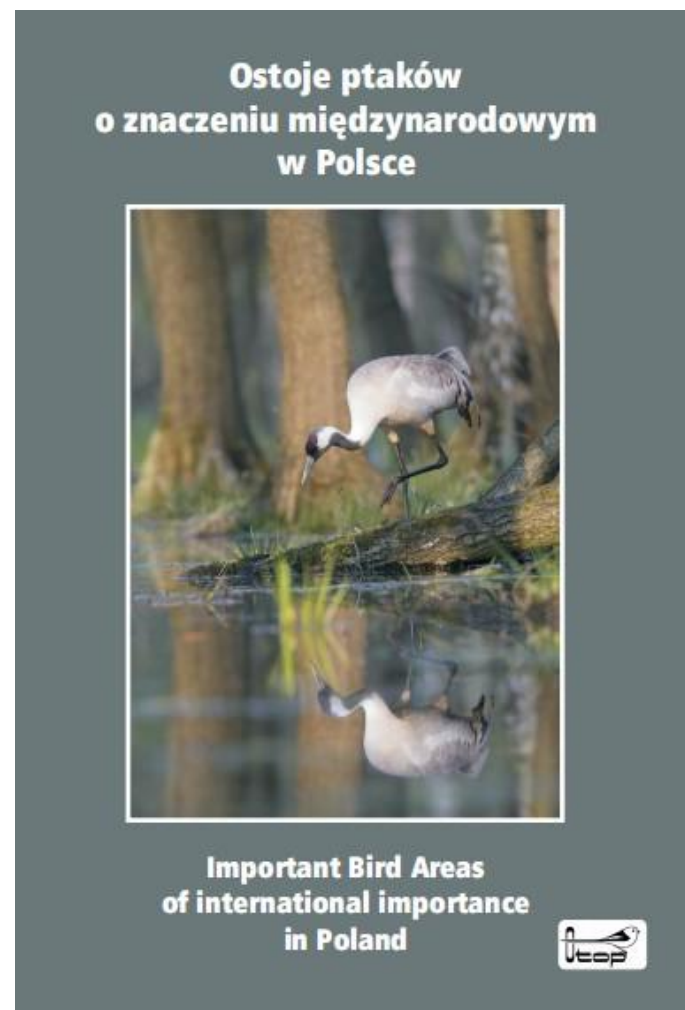
Projekt 3. Opiekunowie ostoi ptaków IBA

- „Wdrażanie idei społecznej ochrony Ostoi Ptaków w Polsce”
- Fundusz EOG
- 140 OSOP Natura 2000

Projekt 3. Opiekunowie ostoi ptaków IBA

- 144 opiekunów ostoi
- >550 kontroli ostoi
- >50 interwencji

- opracowanie „Ostoje ptaków o znaczeniu europejskim w Polsce”

Doświadczenia pozytywne

- fundusze są dostępne!
- dwustopniowy system oceny (w niektórych funduszach)
- elastyczność opiekunów projektu*

* *ale różnie to bywa = czynnik ludzki*

Doświadczenia mniej pozytywne - finansowanie

- system refundacji (często „duże transze”)
- opóźnienia w płatnościach
- przypadki „niestabilności” ko-finansowania (np. NFOŚ w 2016 r.)

Doświadczenia mniej pozytywne – zakres finansowanych działań

trudność w pozyskaniu środków na:

- działania ciągłe, poza-projektowe (np. zarządzanie siecią opiekunów osto)
- działania pomiędzy ochroną czynną a edukacją (np. współpraca z lokalnymi społecznościami z N2000)
- małe inicjatywy

Doświadczenia mniej pozytywne - realizacja

- takie same zasady dla dużych projektów inwest. i projektów środowisk. (np. RPO),
- „sztywność” systemu (np. PFU w RPO)
- ochrona czynna – konieczność posiadania zgód od właścicieli przed realizacją projektu,
- wymóg podpisywania umów na realizację działań przed zawarciem umowy proj. (WFOŚ)

Doświadczenia mniej pozytywne - różne

- zmiana zasad w trakcie gry (Wytyczne do RPO w woj. pomorskim zmieniono co najmniej 8-krotnie w ciągu 3 lat)
- czasami ciut za dużo biurokracji 😊
- czasami za mało zrozumienia kwestii środowiskowych*

* *ale różnie bywa, czynnik ludzki*

Co można zrobić?

1. zmniejszyć obciążenie finansowe
2. uprościć / zmodyfikować wybrane procedury (→ pamiętając o specyfice projektów środowiskowych)

Zmniejszenie obciążenia finansowego

- podnieść % dofinansowania projektów
- szerzej dopuszczać wkład własny w postaci pracy / wolontariuszy / sprzętu
- szersze stosowanie systemu zaliczkowego
- usprawnić system rozliczania raportów okresowych
- fundusze na przygotowanie „dużych” projektów

Zakres finansowanych działań

- nabory „systemowe”, wspierające organizacje w sposób ciągły (→ środki na aktywności poza-projektowe)
- nabory „mieszane”
- szersze wykorzystanie idei „mikro-projektów” (ważne szczególnie dla mniejszych organizacji)

Co można zrobić

- regulaminy naborów przygotowywane przy udziale przedstawicieli NGO
- szkolenia / warsztaty dla recenzentów i opiekunów projektów, podkreślające specyfikę projektów przyrodniczych (łączone z NGO?? – wymiana doświadczeń)

Robimy całkiem sporo...

... warto ułatwić nam pracę.